Ն. 4075 1903 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 10/23 ՇԱՐԹԷՆՊԻՀ 20 նոր սահմ. 2 ԲԷՃԷՊ 1321 — — 10 ԻՍԼԱՄ 1319

ՄԷՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Համաքաղաքացի իրի տեղեկատու Շաբաթական Իրթէնիկիներեն ամեն օրուն:

ՆԻՒՍԽԷՍԻ
30 ԲԱՐՍ.

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԵՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր., = 6 այլընը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85, = 6 Այլընը 45 ղր. տարի: = Մէմալիքի էճնէպլիէ իչին էնէլիկի 20 ֆր. տարի: = Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտիր: = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տրր: = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէնին սըրասը 5, Հնճի սվէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղր. տուր: = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրընճա բազարլըգ օլունուր:

Ղաղէթայա միւթէալիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա: = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65:

ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ ԻԹՕԳԱՏ

Ինչպէս որ Կաթողիկէ աշխարհն համայն դառնագին երբ լսեց երիցս երանելի Հօր մերոյ Ս. Քահանայապետի Լեւոն ԺԳ-ի մահուան բօթաբեր լուրն, նոյն և տեղւոյս Հայ-Կաթողիկէ հասարակութիւնն ի խոր խոցուած ձայնակից գտաւ նմին ողբերգու:

Ուստի և տեղւոյս Արք. Փոխանորդ Գերպ. Ներսէս Ծ. Վ. նուիրական պարագանձին սեպելով, եօթնեակ մի յառաջ թէ Մայր եկեղեցւոյս մէջ և թէ Այգեստանեաց մատռան մէջ պաշտօնական հրատարակած էր ժողովրդեանս՝ որ ամսոյս 17(30)ին Թօգատի Մայր եկեղեցւոյս մէջ հանդիսական Պատարագ, և հոգեհանգստեան Պաշտօն պիտի կատարուի վասն հոգւոյ Նորին Սրբութեան:

Արդ և սոյն միջոցիս եկեղեցիս վայելուչ և սգազգեաց կերպով զարդարուած էր, և եկեղեցւոյս միջավայրն կը բարձրանայր երեքկարգեան աստիճաններով մահաբեմն համայն սեւաթոյր՝ որուն վրայ զետեղուած էր Հայրապետական ականակոպ թագն, և յաջմէ յահեկէ կանգնուած էին Հայրապետական և Վարդապետական գաւազաններն սեւազոյն շղարշներով, իսկ շուրջն վառուած բազմաթիւ մոմերն և ջահերն սեւ ժապաւէններով սուգ առած լուսաճաճանչ կը յօրինէին զայն ազդեցիկ կերպով: Նոյն օրինակ դրից մէջ ըլլալով Աւագ խորանն և միւս փոքր խորաններն սուգ զգեցած եկեղեցւոյս փայլն կը կրկնապատկէին, ազդելով հոծ բազմութեան բարեպաշտ ժողովրդեան արանց և կանանց սրտերուն մէջ տխուր տպաւորութիւններ, որոնք մեծ փափաքով այդ եստաններէն անգամ վար իջնալով՝ եկեղեցւոյս զանգակին ողբաձայն զանգիւններէն տաճարիս մէջն լեցուած էին: Ներկայ էին սոյն տխուր հանդէսին տեղւոյս Գերպ. Յիսուսեան Հարք, և Սամսոնի Յիսուսեան Յարգ. Փոխ. Մեծաւորն՝ Կարգի Փոքրկան եղբարց հետ, որ օգափոխութեան պատճառաւ տեղս կը գտնուէին, և մեր տեղւոյս կարգի Անարատ Յղութեան Առաքելական Քոյրերն:

Կիրակի առաւօտ, որոշեալ ժամուն, Գերպ. Ներսէս Ծ. Վ.ն սկսաւ մատուցանել հանդիսաւոր Ս. Պատարագն, որն որ ամենայն չքեղութեամբ և կանոնաւոր կերպով կատարուեցաւ. բաց ի մեր երգիչներէն ներկայ էին նաեւ տեղւոյս համազգեաց երգիչներէն ոմանք, որոնք քաղցրաձայն ներդաշնակ երգեցողութեամբ ներկայ բարեպաշտ հաւատացելոց սրտերն կը գրաւէին տարբեր տարբեր զգացումներով. և յաւարտ մատուցման Ս. Զոհին, նոյն Գերպ. Վ.ն, ազդեցիկ և սրտաճմլիկ դամբանական մը խօսեցաւ, բնաբան առնելով Սիրաքայ այն խօսքը թէ, «Ո՜վ մահ, զի դառն է յիշատակ քոյ, և դարձեալ...» «Զի բարի է դատաստան քոյ». երկու մասի բաժնելով չեչտեց՝ ըսելով արդարեւ դառն և դառնագոյն է այս օրուան տրտուր հանդէսն, որ կը պատկերացնէ մեր մտաց առջեւ մեծիմաստ և տիեզերահռչակ Ս. Քահանայապետին Լեւոնի ԺԳ-ի երջանիկ փոխումն յաստեացս առ Աստուած, և յիրաւի բնականապէս մտածելով չի կրնար բնաւ հաւատացեալ սիրտ մը ժուժել և չողբալ Քրիստոնեայ աշխարհին սոյն մեծ կորստեան վրայ, Էլն: Ուրեմն չափաւորելով մեր ցաւերն, անցնինք երկրորդ մասին՝ ըստ բնմասացն՝ և զայն հաւատքի և կրօնական տեսակէտով նկատենք, որ մեր սիրտերուն մխիթարանք պիտի առթէ, կրկնելով այն խօսքն, «Զի՞ բարի է դատաստան քո», վասն զի ընդհանուր Եկեղեցւոյ Դլուխը հաւատքի լուսով նկատելով այժմ Երկնից արքայութեան մէջ իւր քրանաջան ճգանց և տաժանելի աշխատութեանց փոխարէն՝ որ ի փրկութիւն հոգւոց՝ ի Հօրէն փառաց անթարշամ պսակուած է, և բարոյապէս կենդանի է իւր վսեմախոհ ոգւոյն դիւցազնական առաքինութիւններովն, և համայնից սրբութեան գրաւող գովանի քաղաքականութեամբն: Հուսկ ուրեմն կենդանի է յանձն իւր արժանաւոր յաջորդին Պիոսի ԺԱ. Ս. Քահանայապետի, որն որ նոյն օրինակ Աստուածային պարգեւներով և զանազան առաքինութեանց հանդէսներով օժտուած է, և ի սրտէ մաղթանքներ և բարեմաղթութիւններ ընելով Ս. Քահանայապետի Պիոսի ԺԱ-ի, վերջացուց իւր խօսքերը, և սկսաւ հոգեհանգստեան Պաշտօնը, ներկայութեամբ Գերպ. Յիսուսեան Հարց տեղւոյս, հոգելից չարականներն որ յաւէտ յուզումն կը պատճառէին սգազգեաց ունկնդրացս, որք մրմունջ ի բերան ջերմեռանդութեամբ կ'աղօթէին վասն հոգւոյ Ս. Քահանայապետի, և ահա այսպէս փառաւոր կերպով հանդէսն աւարտելէն վերջն, ներկայ գտնուող հանդիսականք եկեղեցիէս մեկնեցան տոգորուած կրօնական զգացումներով:

ՊՕՂՈՍ ՄԱԹՈՍԵԱՆ

Թօգատ, 21(3 Սեպտեմբեր 1903

ՇՈՒՐՏԱՆ ՊՈՒՐՏԱՆ

Բէնճիրէնին էօնիւնտէ օթուրմուշ՝ գարշըմտաքի մէնզարէի տիլարայը հարիս նազարարլա սէյր իտիւօրտում:

Մէհթապլը պիր կիճէ. ուղղտա եէշիլ աղաճլարլա մէսթուր թէբէլէր՝ խաֆիֆ նիմսիյան կէօյկէլէր իչինտէ զայպ օլուեօր, երիւեօր... տահա պէրիտէ՝ բիւր սիւքիւթ տէնիզին չարգըն տալկալարը սէմտասն սիւզիւլէն զիեանքն նիւվազիշի աշըգանէսի ալթընտա չըրբընբեօր, օյնատօր, պէն ճիլվէլէր իտիւօր... Սէհհար պիր լէվհա:

Օ լէվհայի բիւրճազիպէյի թէմաշա իթալքճէ՝ զինինտէ կիւլկիուն խէյալլար ատուեօր, պիր բուեաի միւղէհհէպ պէնի սէրիսոշ իտիւօր...:

Իչթէ պու տէֆա, գարիյնի քիրամը պիր թագըմ վազ գըլըգլը ուզուն սէօզլէր, պըգտըրըճը նասիհաթլարլա թաճիզ իթմէքտէն իսէ, օ կիւզէլ, օ չաիրանէ բուեայը թասվիր իտէյիմ տիւօրտում... ֆառգաթ պու սըրասա էլինտէ պիր ղաղէթա իլէ իչէրի կիրէն պիր խըզմէթճի՝ պու մագասէտիմէ պէրա իսթիեար մանի սլար:

Ղաղէթայը մասանդն իւղէրինէ գօեարդաք՝ պէնի բահաթսըզ իթմիշ օլտուղունը անդամտանընան միւթէվէլլիտ պիր թավրը միւհթէրիշանէ իլէ կէրի չէքիլէն խըզմէթճիյէ քէնտիլիկիմտէն պիր ազ հիտաէթլէնտիմ, սօնրա սալգալ մէրագլա ճէրիտէյի էլիմէ ալտըմ:

Իլգ թէսատուֆ իթմիկիմ սէրլէվհա պանա բէք ղարիպ, բէք չայեանը տիգգաթ կէօրիւնտիւ. «Քառնէկինին Նասիհաթլարը»:

Սաաթտա՝ ֆագիրլէրի կիպի պիր գաչ քիշիկի զէնկին իտէճէք վարիսաթա մալիք օլան օ գօճա միլեարտէր՝ քէնտինի ալթունլար իչինտէ եիւզտիւրէն մուամէլաթը ճէսիմէի թիւճճարիէսինի թէրք իլէ, նասիհաթ օգուտսաեա պաչլաար իսէ, տօղրուսը ֆէնա սէյլի, տէսիմ:

Տէրհալ միւհթէվիեաթընը միւթալէաեա գօեուլտում: —Մէչհուր Քառնէկի նասիհաթլարընա ղարիպ պիր մուգատտէմ իլէ իպթիտար իտիեօր քի, պունտան, գարիյնէ պիր նէպղէճիք օլսուն պահս իթմէքտէն քէնտիմի ալամտարմ:

Պագբընը Քառնէկի՝ պու մուգատտէմէսինտէ նէ՞ տիեօր.

— «Ամէրիգա ալէմի թիճարէթինտէ էն բարլագ, էն միւմթազ մէվգիէր իրազ իտէն ատանպը սէրվէթին իպթիտալարը հէր ֆագիր, էհէմիյէթսիզ օլմուշ տըր: Զօգ տէֆա մաղազա սիւբիւրմէք վազիֆէսիյէ իչէ պաչլամըշլար տըր: Պէն, քէնտիմ տէ մաղազա սիւբիւրիւր իտիմ. պու խըզմէթ իլէ միւքէլլէֆ իքի արգատաշըմ տանա վար իտի քի, իքիսի տէ պու կիւն ալի պիր մէվգիտէ պուլունուեօրլար. հալէա ունութմամ, իչիմիզտէն պիրի պօյուն պաղը գօր իտի, պիզ իսէ, պօյուն պաղըմըզ օլմաբղընտան, ոնը միւսրիֆ պիր քիմսէ ատտ իտէր իտիք...»

Պիր ճահիլ, պիր շարլաթան թարաֆընտան տէյիլ, Մ. Քառնէկի կիպի ֆէվգէլատէ թէճրիւպէքեար, թարիգի մուվաֆֆագըյէթին հէր քէօշէսինի կէօրմիւշ, էօյրէնմիշ, էլհասըլ միւպարէզէի հայաթտա մուղաֆֆէրիյէթի քեամիլէէ նաիլ օլմուշ պիր զաթտան թէրաշշուհ իտէն չուսէօզլէրի այնէն նագլ իլէ իքթիֆա իտէճէյիմ:

— Պիր ազ թահսիլ կէօրիւպ, պիր գաչ բոման օգուտուղտան սօնրա, մաղազա սիւբիւրիւճիլիյի տէյիլ, գօլայ գօլայ մաղազա եազըճըլըղընա պիլէ թէնէզզիւլ իթմէյէն, քէնտիլէրինի ալամէ զանն իտէն, եախօտ իւչ եիւզ ղրուշլա պիր եէրտէ չալըշարագ, սիւսիւ, մօտայը քէմալը իթթինա վէ իսթիրգապ իլէ թաագիպ իտիպ, ալտըղընը օ եօլտա սարֆ իտէն, քէնտի պուլունտըղը խըզմէթտէ թէրֆիտէն զիեաաէ էլպիսէսինին չիքիկի, զէրաֆէթի իլէ իֆթիխար իտէն կէնճէրէ Մ. Քառնէկինին սէօզլէրի իպրէթամիզ պիր միսալ թէչքիլ իտիեօր պիլէ տիմդյէճէյիմ, չիւնքի — թէքրար իտիեօրում, — պու կիւն նասիհաթ օգուտսաեա մէյեալ ուէյիմ:

Ալընը, հազար սըրասը կէլմիշ իքէն Մ. Քառնէկինին՝ քէնտի թէճրիւպէսինէ իսթինատէն՝ իճթինապ իտիլմէսինին թավսիյէ, վէ մուվաֆֆագըյէթէլէ թէրագգըեա էն պիւյիւք մանիլէրատէն ատտ իթմիյի իւչ չէյի տէ նազարը գարիյնէ արզ իտէճէյիմ:

Պունլարտան պիրինճիսի՝ խսթիմալը միւսքիրաթ, իքինճիսի՝ պօրսա մուամէլաթը իլէ զէնկին օլմաեա չալըշմագ, խաչիւնճիսիսի՝ տօսթլուգ իչին, խաթըր իչին, ալէմի թիճարէթտէ չունա պունա քէֆուլէթ իթմէք տիր:

ԼՈՂՈԹԷԹ ՅՈՒԱՑ

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԻՄԲ. ՎԻԼՀԷԼՄԻՆ ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄՈՒՎԱՍԱԲԼԷԹԻ.— Ալմանիա իմբէրաթօրը ճումա սապահը Վիէննայեվասըլ օլուպ, բէֆգաթընտա պաշ վէքիլի գօնթ Պիւլով պուլունտուգտան հայտէ, Վիէննա չըմէնտըֆէր ըսթասիօնընա մուվասըլէթինտէ, Ալմանիա իմբէրաթօրը իլէ արշիտիւգլէր, բիճալ, էլմուրիյնի միւլքիւ վէ ասքէրիէ վէ Ալմանիա սէֆիարէթի հէյէթթ թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր:

Պու սըրասա իմբ. Վիլհէլմ՝ Ավսթրիա-Մաճար ժէնէրալ իւնիֆորմասընը, վէ իմբ. Ֆր. Ֆրանց՝ Ալմանիա մարեշալ իւնիֆորմասընը կիյինմիշլէր տիր: Իմբ. Վիլհէլմ՝ չըմէնտըֆէր ըսթասիօնընա կիրտիկինտէ, տիզիլմիշ օլան ասքէր թարաֆընտան իյֆաֆ բէսմը սէլամ իտիլմիշ, վէ միւզիգատախի Ալման մարշըյլա թէրէննիմսաղ օլմուշ տըր: Իքի իմբէրաթօրլար զայէթ սամիմանէ պիր սուրէթտէ սէլամլաշմըշլար, վէ իւչ տէֆա եէկտիկէրինի տէրաղուշ իտիպ, ուզուն միւտտէթ պիրիպիրինին էլինի սըգմըշլար տըր: Պատէհու Ալմանիա իմբէրաթօրը՝ արշիտիւգլէրի սէլամլամըշ, վէ միւթէաղըպէն ըրճալը մէմուրիյն միւշարիէյէհէ թագտիմ օլունմուշ տըր: Իմբ. Վիլհէլմ, ուզուն միւտտէթ Պավիէրա վէ Սագսօնիա սէֆիրլէրի իլէ միւլաղաթ իմմիշ, վէ պու էնատէ Ավսթրիա իմբէրաթօրը տախի գօնթ Պիւլով վէ Ալմանիա սէֆիրի իլէ կէօրիշմիւշ տիւր:

Պատէհու իքի իմբէրաթօրլար ապապաեա բաքիպէն, Հօֆպուրկ սէրայընա կիմմիշլէր, վէ եօլտա պիր ճէմի զաֆիր թարաֆընտան քէմալը շէվգ իլէ ալգըշլանմըշլար տըր: Իմբէրաթօրլարըն կէչիքլէրի պիւթիւն սօգագլար պանտէրալար իլէ միւքէմմէլ պիր սուրէթտէ թէզեին իտիլմիշ, վէ իւչ գըլթա զաեէմ միւզէյեէն թագը զաֆէր ըէքզ օլունմուշ տըր: Եօլարտա սաֆպէսիէի սէլամ օլան ասքէր թարաֆընտան իճրան ի

թիրամամ օլունմըշ, վէ Հօֆպուրկա մուվասըլէթ իտիլտիքտէ, Թօբլար աթըլարագ, իյֆաի ռէսմը սէլամ իտիլմիշ, վէ Ալմանիա իմբէրաթօրը, արշիտուշէսլէր իլէ սէրայ րիճալ վէ մէմուրլարը վէ հէյէթի վիւքէլա թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմըշ տըր։

Հօֆպուրկ սէրայընտա իմբ. Վիլհէլմին շէրէֆինէ վէրիլէն միւքէլլէֆ զիեաֆէթտէ, Ավսթրիա իմբէրաթօրը պիր նութգ իրատ իտիպ, քէնտի արզուի սամիմանէսինէ իճապէթէ միւսարաաթ իթմիշ օլան սամիմի տօսթ վէ միւթթէֆիգինի սէլամլաեապիլտիկինտէն տօլայը ֆէվգէլատէ մէմնուն վէ մէսրուր պուլունտըղընը, վէ իմբ. Վիլհէլմին պու զիեարէթի իքի հիւքիւմէթ արասընտա մէվճուտ օլան միւնասէպաթը գավիէ վէ խաքիքանէյի պիր գաթ տահա թահքիմ իտէճէկինի պէեանտէն սօնրա, Ալմանիա իմբէրաթօրընըն սըհհէթ ու աֆիյէթինէ, վէ իքի հիւքիւմէթին սարսըլմազ գապիլ օլմաեան տօսթլըղընըն տէվամ վէ պագասընա իտարէի ագտահ իյլէմիշ տիր։

Պունուն իւզէրինէ միւզիգա' Ալման մարշըյա թէրէննիւմ օլմուշ տըր։ Միւթէագըպէն Ալմանիա իմբէրաթօրը, ճէվապէն պիր նութգ իրատ իտիպ, Ավսթրիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան պէեան օլունան խալիսանէ սէօզլէրտէն, վէ հագգընտա իպրազ օլունան հիւսնի գապուլը սամիմանէտէն տօլայը թէշէքքիւրաթընը պէեանտէն սօնրա, իմբ. Ֆր. Ժօզէֆին արզուսընա իճապէթէն Վիէննաեա կէլտիքը, միւհթէրէմ տօսթ վէ միւթթէֆիգինի սէլամլամագ իչին ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ հիսս իթմիշ օլտուղընը տէրմիեան, վէ սէօզլէրինէ շու եօլտա տէվամ իթմիշ տիր. «Զաթը հաշմէթանէլէրինին ճէտտի թապուրլարընը մէօքէրրէթի ալիմէ իլէ միւշահէտէ իյլէտիմ. զիրա պիզիմ իքի օրտումըզ, պիւթիւն Եվրօբատա սուլհ ու սալահըն թէէմինի մուհաֆազասը մագսատի իլէ իքի հիւքիւմէթ պէյնինտէ ագտ օլունմուշ օլան իթթիֆագը թահքիմ վէ թագվիէ իտէրլէր»։ Ալմանիա իմբէրաթօրը, խիթամը նութգընտա, պիւթիւն Ալման էհալիսի նամընա իմբ. Ֆր. Ժօզէֆ իլէ աիլէի իմբէրաթօրիսինին սըհհէթինէ իտարէի ագտահ իթմիշ տիր. Պունուն իւզէրինէ միւզիգա' Ավսթրիա մարշըյա թէրէննիւմ օլմուշ տըր։

*** Ալմանիա իմբէրաթօրը պիր չօգ զէվաթա նիշանլար վէրմիշ տիր։ Արշիտուգ Ֆրէտէրիգ իլէ արշիտուշէս Լէօբօլտ Սալվաթօրա Էկլ Նուար, Ավսթրիա վէ Մաճար պաշ վէքիլլէրինէ Մէրիթ տը լա Գուրօն տը Բրիւս վէ հարպիէ նազըրընա պիրինճի Էկլ Րուժ նիշանլարընը վէ զէվաթը սաիրէեէ տախի միւխթէլիֆ նիշանլար իթա օլունմըշ տըր։

Ավսթրիա իմբէրաթօրը տախի Ալմանիանըն Վիէննա սէֆիրինէ պիրինճի Սէնթ-Էթիէն նիշանընը վէ զէվաթը սաիրէեէ տախի տիկէր նիշանլար վէրմիշ տիր։

*** Օ կիւնիւ Ալմանիա պաշ վէքիլի' Ավսթրիա խարիճիէ նազըրընը զիեարէթ իթմիշ, վէ միւլագաթլարը պիր պուչ. սաաթ գատար տէվամ իթմիշ տիր։

Իքիսէ իքի իմբէրաթօրլար, Օբէրա թեաթրօսունա ազիմէթ իտիպ, մէվգըլ թէմաշանա վազ իտիլէն միւքէմմէլ պիր օեունը սէյր իթմիշլէր տիր։

*** Ճումա իրթէսի կիւնիւ գօնթ Կօլուխօվսքի իլէ գօնթ Պիւլօվ արասընտա ուզուն պիր միւլագաթ վուգու պուլմուշ տըր։

*** Իմբ. Վիլհէլմ' րէֆագաթընտա արշիտուգ Ֆր. Ֆէրտինանտ պուլունտըղը հալտէ, ճումա իրթէսի սապահ ավա կիթմիշլէր տիր։

Իմբ. Ֆր. Ժօզէֆ, օ կիւնիւ Ալմանիա պաշ վէքիլինի հուզուրընա գապուլ իթմիշ, վէ միւշարիլէյհէ պիւյիւք գըրթատա պիր ռէսմինի իհտա իյլէմիշ տիր։

*** Իմբ. Վիլհէլմ, ճումա իրթէսի կիւնիւ Տանցիկէ միւթէվէճճիհէն միւֆարագաթ իթմիշ, վէ եօլտա պիր ճէմի ղաֆիր թարաֆընտան քէմալը շէվգ իլէ ալգըշլանմըշ տըր։ Իմբ. Ֆր. Ժօզէֆ, շըմէնտըֆէր ըսթասիօնընա գատար Ալմանիա իմբէրաթօրընա րէֆագաթ իթմիշ, վէ էնսաի մուֆարագաթտա իքի իմբէրաթօրլար ղաեէթ սամիմանէ սուրէթտէ վէտալաշմըշլար տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ. — Սօն կիւնլէրտէ Լօնտրատա պիր գաչ տէֆա վիւքէլա մէճլիսի ագտ օլունմըշ տըր։ Պու իճթիմալէրտէ պիլխասսա միւսթէմլիքաթ նազըրը Մ. Չէմպէրլէնին կէօմրիւքլէր լաիհասը մէվզուի միւզաքէրէ օլմուշ տըր։ Պու լաիհա հագգընտա ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթըն նէթիճէսի օլարագ նազըրը միւշարիլէյհ իլէ մալիէ վէ Հինտիսթան նազըրլարը իսթիֆա իթմիշլէր, վէ իսթիֆալարը գըրալ թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր։

Ինկիլթէրրատա, պիւյիւք շէօհրէթ գազանմըշ օլան Մր. Չէմպէրլէյին իսթիֆասը ֆէվգէլատէ թէէսսիւր իթմիշ, վէ հէր քէսէ սէրմաեէյի պահս ու մէգալ օլմուշ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱՏԱ ԳԱԹՕԼԻՔ ՄԷԶՀԷՊԻ. — Լօնտրատան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Քէնթէրպըրի սէրբիսգօբօսը սապըգընըն մախտումը բրօթէսթան բաբասը Պէնսէն' կէչէն. տէ Գաթօլիք քիլիսէսինէ տախիլ օլմուշ, վէ Դոմինիկեան թարիգաթընա կիրմիշ տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱՆԸՆ ԲՕԼԻԹԻԳԱՍԸ. — Ալմանիա իմբէրաթօրը վէ պաշ վէքիլինին Վիէննատա պուլունտուգլարը սըրատա, Նէօյէս Վինըր Թակպլաթ նամ ղազէթանըն պիր մուհարրիրի' Ալմանիա պաշ վէքիլիյլէ միւլագաթ իթմիշ, վէ պու միւլագաթտա պաշ վէքիլ միւշարիլէյհ' Ալմանիա բօլիթիգասընըն խուսուսի մագսատլարը պուլունմատըղընը, վէ Ալմանիա' ճիհանտէն միւսալէմէթ բօլիթիգասընա սալիք օլտըղը ճիհէթլէ, տիկէր տէվլէթլէրին բօլիթիգասընա մուխալիֆէթի ֆիքրինտէն պիլէ կէչիրմէտիկինի պէեան իյլէմիշ տիր։ — Բազար կիւնիւ իմբ. Վիլհէլմ' Ավսթրիա-Մաճար խարիճիէ նազըրընը հուզուրընա գապուլ իլէ, պիր չարէք սաաթ գատար կէօրիւշմիւշ տիւր։

ՀԱՅՏՈՒՏԼԸԳ. — Թիֆլիզտէն ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, կէչէն կիւն պիր էշգըեա ֆըրգասը' Շակրիան իլէ Պէլիանավար արասընտա իւչ քիշիտէն իպարէթ պիր մուհաֆըզա հէյէթի իւզէրինէ հիւճում իտէրէք, պունլարտան պիրի թէլէֆ օլուպ, իքիսի տէ եարալանմըշ տըր։ Իքիսէ եարըլընա եագըն խիւզ պաշը Տըրվօյէկլաչօֆ' էշգըեայը թագիպ իտէրէք, իւզէրլէրինէ հիւճում իթմիշ, վէ էշգըեատան իքիսինի թէլէֆ իյլէմիշ տիր։

ՀԱՎԱ. — Մէրքէզի Եվրօբատա հավա էէնիտէն պօզուլմուշ օլուպ, պունուն թէէսիրի' Թունանըն վէ Պալգանլարըն պէրիսի օլան պու թարաֆլարտա տախի հիսս իտիլմէքտէ տիր։ Ավսթրիա վէ Զուիցրէիա տաղլարընտա քէսրէթլէ գար եաղմագտա օլուպ, Զուիցրէիատա արապա եօլլարը' գար եըղընլարընտան կէչիլմէզ օլմուշ տըր։ Չօգ եէրլէրտէ բօսթալար իշլէեէմէմէքտէ տիր։ Կէօթթէնկէնտէ բրօֆէսէօր Պէնզէլէր' Եվրօբատա հավանըն սուսամասընը վէ պօզուլմասընը' եանար տաղլարըն, խուսուսիյլէ Մարթինիքին Բըլէ տաղընըն թուղուշմասը նէթիճէսի օլարագ, Իսլանտատա ատասը եանար տաղլարընըն թուղուշմասընա համլ իտիպ, զէմին ալթընտաքի պու թուղուշմալար խիթամ պուլմատըգճա, հավանըն տիւզէլէմէեէճէկինի մէմուլ իթմէքտէ։

*** Չըղան ճումա կիւնիւ Նիւեօրգտա վէ ճիվարընտա տէհշէթլի պիր գասըրղա վուգու պուլուպ, պիւթիւն էհալի գօրգուսընտան սօգագա չըգմըշ, բէնճէրէլէրին ճամլարը գըրըլմըշ, արապալար իյլէեէմէմիշ, Մ. Բարթօղիմէօ քիլիսէսինին չան գուլէսի եըգըլարագ տէրէճէտէ էյլէմիշ, եանա եօլճուլարտան չօգլար' ֆուրթունանըն շիտտէթինտէն տէվրիլմիշ, եախօտ սիւրիւքլէնմիշ, Սաքալթէրտա 18 սէֆինէ մահվ օլմուշ, Պրօգլինտէ իքի քիլիսէնին չան գուլէլէրի եըգըլմըշ, վէ հասըլը, պու եիւզտէն բէք պիւյիւք խասարաթ վուգու պուլմուշ տըր։

ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բազար կիւնիւ, Ցիսուս Փրկիչ Մայր էկեղեցիմիզտէ, Թրապիզօն մէթրօբօլիթը Սրհ. Սթեփան Եպիսկ. Աբիկեան Թարաֆընտան մուքատտէս սուրէթտէ Գուտտասը շէրիֆ Թագտիս գըլընմըշ, վէ պատէհու, մէզքիւր քիլիսէտէ Թաղ. Խորհուրդ վազիֆէսինի իյֆա իթմիշ, վէ պու կիւն թէրքի հայաթ իյլէմիշ պուլունան Դարապաչ Կարապետ էֆ. իլէ տիկէր զէվաթըն իսթիրահաթը րուհլարը իչին րահմէթ տուալարը օգունմուշ տըր։

Պու մինասէպէթլէ քիլիսէ, կիւզիտէ թէզեհին իտիլմիշ, թէզաննիիաթ մունթազամէն իճրա օլունմուշ, վէ միւթէվէֆֆա Թաղականլարըն էրքէք վէ գատըն ագրապա վէ աշնալարընտան սաիր զէվաթ հազըր պուլունմուշլար տըր։

Այնիի րուհանինինին խիթամընտա քիլիսէնին սալօնընտա չըգըլարագ, պու սըրատա Ցուվ. էֆ. Ալան թարաֆընտան պիր նութգ իրատ օլունարագ, պունտա մէզքիւր քիլիսէնին հիւսնի իտարէսինէ մուգատտէմա հասըր զիհնի վէ վիճտանի իթմիշ օլան զէվաթըն, էզճիւմլէ տիրայէթի, մալիւմաթը վէ սայ ու ղայրէթիյլէ ճիւմլէնին րիաէթ վէ հիւրմէթինի գազանմըշ պուլունան Դարապաչ Կարապետ էֆ. նին իսթիրահաթը րուհու իչին պիր աինի րուհանինին իճրասընը' Մայր էկեղեցիմիզին չիմտիքի Մէծ-Ժողովրդապետի Գեր. Ցովսէփ Ծ. Վ. Աբիկեանըն թասմիմ իթմիշ, վէ մէզքիւր քիլիսէնին Մէծ-ժողովրդապետի սապըգը Սրհ. Սթեփան Եպիսկ. Աբիկեան թարաֆընտան տախի պու զիյնէթէ րիաէթ իտիլմիշ օլմասընտան տօլայը իզհարը թէշէքքիւր իթթիկի կիպի, տավէթի վազըրահա իտէրէք, մէզքիւր զիյնէթէ կէլմիշ օլանլարա տախի պէեանը մէմնունիյէթ իյլէմիշ տիր։ Ալան էֆ. պու նութգընտա Դարապաչ Կարապետ էֆ. նին ճէմաաթըմըզա նիչէ նիչէ ումուրը խայրիեէսինի զիքր վէ Թաատատ իյլէտիկի կիպի, տիկէր եօլմիւշ օլան Թաղականլարըն, վէ սէնէլէրճէ պու քիլիսէնին Մէծ-Ժողովրդապետլիկինտէ պուլունմըշ օլան Սրհ. Սթեփան Եպիսկոպոս իլէ հաեաթտա օլան տիկէր Թաղականլարըն խըտէմաթընը տախի մէտհ իյլէմիշ, վէ սէօզլէրինի չիմտիքի Մէծ-Ժողովրդապետ իլէ Թաղ. Խորհուրդ ազալարընա խիթաբ իտէրէք, անլէրին տէ քիլիսէնին հիւսնի իտարէսի վէ ինթիզամը խուսուսընտա ճիտտի խըզմէթլէրինի զիքր իտէրէք, նութգընա խիթամ վէրմիշ տիր։

Պատէհու պիր միւտտէթ արամ վէ միւսահիպէթ իտիլէրէք, հուզզարա շէքէրլէմէլէր վէ գահվէլէր իքրամ օլունմուշ, վէ եօլէն րատալէլէրինտէ ճէմիյէթ տաղըլմըշ տըր։

*** Ցիսուս Փրկիչ Մայր էկեղեցիմիզին Թաղ. Խորհուրդ հէյէթլէրինտէն պահս իտիլտիկի սըրատա, չիմտիքի հէյէթին մէսաի վէ իգտամաթը ճիտտի վէ ֆէտաքեարանէսի սիւքիւթլէ կէչիլէմէզ։ Չիմտիքի հէյէթ, մէմուրիյէթէ կէչտիկինտէ, քիլիսէնին իրատլարը զայըը մունթազամ պիր հալտէ օլուպ, իշպու հէյէթ, բէք չօգ զահմէթ վէ էմէքլէ պունլարը պիր ինթիզամ ալթընա ալմըշ, գուեուտաթճա պիր թագըմ գուսուր վէ նոգսանլարը արաշթըրըփ մէյտանա չըգարտըգտան սօնրա, իսլահ վէ իքմալ իթմիշ, Տէրհաատէթտէ էրմէնիգաթօլիք ճէմաաթընըն միգտարը նուֆուսընա տախի մունթազամ պիր տէֆթէրին լիւզումը չօգտան պէրի հիսս օլունուպ, հաթթա միւթէվէֆֆա Կարապետ էֆ. Դարապաչըն զէմանը համաթընտա իշպու լիւզում թագդիր օլունարագ, Բաթրիգխանէնին մէմուրիյէթի միւսթաճիրանէսինտէն Սէրօվբէ էֆ. Ֆէրհատ մարիֆէթիյլէ մէզքիւր թահրիրի նուֆուսա պաշլանըլմըշ օլտըղը հալտէ, չիմտիքի հէյէթ' իշին պաշընա կէչտիկինտէ, պու նօգթանըն տահա զիեատէ կէրմի վէրմիշ, վէ հասըլը սօն կիւնլէրտէ ալտըղըմըզ մալումաթա նազարան, Ցիսուս Փրկիչ Թաղ. Խորհուրդը, պունլարտան տահա մուհիմ պիր խըզմէթտէ պուլունմուշ տըր քի, ումումիյէթլէ թագտիրէ լայըգ տըր։

Շէօյլէ քի, քիլիսէնին իրատլարը վագըֆլըյէ անչէր զըմմէթլէրինտէն զիեատէ թախմին վէ թագտիր իտիլմիշ օլմասըյլա, անէ պէ անէ պիւյիւք պիր միգտարտա էմլաք վէրկիսի վէրիլմէքտէ իտէն, սապըգէն, էմլաքըն էհնիէտէն թագտիրիյլէ ճէտվէլինտէ թէնզիլի խուսուսը գապիլի իճրա օլմասընա տախի նէչէ օլունան գարարը ալի մուճիպինէ, մէզքիւր քիլիսէնին էմլաքը եէնիտէն թագտիր իտիլմէքլէ, պիր խայլի թէնզիլ օլունմուշ, վէ թէրաքիմ իթմիշ պուլունան վէրկիլէր ալֆաթէն վէրիլտիկի թագտիրաթ, միւթէրաքիմ վէրկիլէրին, թէնզիլ օլունմըշ օլան գըյմէթի իւզէրինտէն թահսիլ իտիլէճէկի թապիի պուլունմուշ օլմասըյլա, Ս. Փրկիչ Թաղ. Խորհուրդը հէյէթինին իշպու թէշէպպիւսա վէ մուվաֆֆագըյէթի, հագգըէթէն բէք մուհիմ պիր խըզմէթ օլտուղը ինքեար օլունամազ։

Շու գատար քի, պու մուվաֆֆագըյէթ' պիրիքմիշ օլան էմլաք վէրկիլէրինին թօբտան վէրիլմէսիյլէ թէքմիլ օլապիլէճէկինտէն, Թաղ. Խորհուրդ, պու խուսուսա իչին տէ պիր չարէ տիւշիւնմիւշ, վէ Կ. Բաթրիգ րիւթպ. էֆ. հազրէթլէրինէ արզ իյլէմիշ օլմասըյլա, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին տախի հիմմէթլէրի սայէսինտէ նէթիճէյի գաթիէնին անգարիպ վիճուտ կէլէճէկի մէմուլ իտիլմէքտէ տիր։

*** Մաքլմէնուճեանց խայրէր ալտըրմըղա կէօրէ, նամըզատ օլտուղընը վէ Մագըրքէօյիւնտէ ագրապասընտան պիր զատըն խանէսինտէ թէտավի օլունմագտա պուլունտըղընը եազտըղըմըզ Կ. Բաթրիգ Վէքիլի Սրհ. Մէսրոպ Սրբ. Արքեպիսկոպոս իսթիրահաթ սըհհէթ ու աֆիյէթլէ, Կաթողիկոսարանա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

*. Ճեմաաթըմըզ Նէվրէստրկեանընտան Լօղօթէթ էֆ. Գույագեան, հնգ ուգա օլամ իսթիւտատ վէ գապիլիյէթինէ մէպնի, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէէ ավվամ արզուսինտէ օլտուղը հալտէ, պու սէնէ մէքթէպի մէզքիւրէ տուխուլ իչին գայտ օլունան պիր խայլի նամզէտլէրտէն իմթիհանլարը իճրա իտիլէն 60—65 թալէպէ իչինտէ քէնտիսի տախի պուլունմուշ, վէ բէք պարլագ պիր իմթիհան վէրմէքլէ, իչպու իմթիհանտա մէմուր օլանլարճա մազհարը թագտիր վէ սէնա օլմուշ տըր։

Արա սըրա զաղէթամըզտա տէրճ իտիլէն միւֆիտ մէգալէլէրիյլէ թանըլմըշ օլան միւմաիլէյհ Լօղօթէթ էֆ., միւգթէտիր վէ միւսթայիտ պիր կէնճ օլուպ, իչպու մուվաֆֆագըյէթինտէն տօլայը քէնտիսինի թէպրիքլէ պէրապէր, միւթագպէլէն տախի քեսպի թէմէյյիւզ վէ թէրագգը իթմէսինէ, ֆամիլեասընա, ճէմաաթընա վէ սէնէլէրճէ տէրունինտէ թալիմ ու թէրպիէ կէօրմիւշ օլտուղը Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ մէքթէպինէ պախիր չէրէֆ ու իֆթիխար օլմասընը թէմէննի իտէրիզ։

*. Թրապիզօն մէրխասաի ճէտիտի Արհ. Ստեփան Եպիսկ. Աբիկեանըն մահէլլի մէմուրիյէթինէ ազիմէթի Թրապիզօն թեմինին պազը խուսուսաթընըն թէսվիյեսինէ թէալիգ իտիլմիշ օլուպ, իչիթտիկիմիզէ կէօրէ, միւշարիլէյհ Եպիսկոպոս, խուսուսաթը մէզքիւրէնին օլտուգճա մէմնուն օլունաճագ պիր մէրթէպէտէ գօնմասը իչին իճապ իտէն մահէլլէր իլէ մուխապէրաթա թէշէպպիւս իթմիշ, համթա պու թէշէպպիւսաթընտա խայլիճէ մուվաֆֆագ տախի օլմուշ օլտուղընտան, վագթը ազիմէթինին քէք տէ կէճիքմէյէճէկի մէմուլ օլունուեօր։

*. Կիւրինտէ տախի միւթէվէֆֆա օն իւչիւնճիւ Լէօն Բաբաննըն իսթիրահաթը րուհու իչին մութանթան սուրէթտէ Ջայնաւոր Պատարագ վէ Հոգեհանգստեան Պաշտօն իճրա իտիլմիշ, վէ բէք չօգ ճէմաաթ հազըր պուլունմուշ տըր։ Մէրխասա վէքիլի Գեր. Ներսէս Ծ. Վ. Պաղտիկեան պու միւնասիպէթլէ միւէսսիր պիր մէրսիյէ իրատ էյլէմիշ տիր։

*. Տիւն սապահ չէհրիմիզտէ պուլունան Երմէնի բիւզօբօսանը, բաթրիգ րիւթ. Օրմանեան էֆ. հազրէթլէրինին տավէթի մախսուսէսի իւզէրինէ, միւշարիլէյհին թահթը րիեասէթինտէ պիլ իճթիմա, պազը րուհանի մասալէլէր իւզէրինէ իճրայի միւզաքէրէ իթմիշլէր, վէ բաթրիգ հազրէթլէրինին կէթիրմիշ օլտուղը պիր թահրիրաթը իմզալամըշլար տըր։

*. Երմէնիճէ զաղէթալար՝ Պանտըրմա գաթօլիքլէրինտէն պաղըսընըն Երմէնի բաթրիգխանէսինէ տէխալէթ իթտիքլէրինի եազմըշլար իսէ տէ, պու պապտէ Բաթրիգխանէմիզճէ մալիւմաթը րէսմիյէ ալընմըշ օլմատըղընտան, մէզքիւր խապէր՝ պիզճէ միւհթաճը թաստիգ տիր։

ՅԱԿՈԲ ԷՖԷՆՏԻ ԷՆՔՍԷՐՃԵԱՆ

Ըստ երկարատեւ հիւանդութեան և ընդունելոյ զՍ. Խորհուրդս Եկեղեցւոյ, հանգեաւ ի Տէր, ի սուգ անմխիթար թողլով իւր եղբարքն և եղբօրորդիքն, որք ցաւ ի սիրտ կը հրաւիրեն զազգականս և զծանօթս յուղարկաւորութեան սորա արարողութեան, որ պիտի կատարուի վաղը Հինգշաբթի, ի ժամ 3 1)2 ի Ս. Յովհան Ոսկեբերան Եկեղեցին, ուր արդէն փոխադրեալ է Հանգուցելոյն մարմինը։

Բերա, 10 Սեպտեմբեր 1903

Կը խնդրուի ծաղկեփունջ չի բերել։

ԱԶԴ. — Մահազդ չընդունողներէն զոյս իբր այն նկատել կը խնդրուի։

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Պէյրութ բօսթախանէսի իթթիհատտ պաշ մէմուրը Խալիլ Ֆազըլ էֆ. իլէ Մէարիֆ նէզարէթի թէֆթիշ վէ մուայէնէ մէմուրլարընտան Նէճիպ էֆ.յէ սալիսէ րիւթպէսի թէվճիհ. Մամուրէթ իւլ Ազիզ վիլայէթի Տէֆթէրխանէ մէմուրիյէթինէ՝ Գօրաուր սանճագը տէֆթէրխանէ մէմուրը Ալի Րիզա էֆ. թայինի. Ճէպէլի Լիպնան մէճլիսի իտարէ րէիսի Հապիպ բաշաեա Չնճի Օսմանի, Պէյրութ բօսթախանէսի իթթիհատտ պաշ մէմուրը Խալիլ Ֆազըլ էֆ.յէ 4 իւնճիւ Մէճիտի նիշանլարը իհսան.

*. Զիրաաթ հէյէթի ֆէննիէսի իքինճի չիւպէսի միւֆէթթիշի՝ Երմէնի բաթրիգխանէսի հիսապ գօմիսիօնը ազասընտան Սուրէնեան Վահան վէ Երմէնի մէքթէպի իտարէսի ազասընտան Քէրէսթէճեան Պօղոս էֆ.լէրէ ուլէա սանիսի րիւթպէսի թէվճիհ. Մէճլիսի Սըհհիէ ազասընտան մուհասէպէճի Խուրշիտ էֆ.յէ 4 ինճի, Արեւելք զաղէթասը սահիպի իմթիյազը Եուսուֆեան Զարեհ էֆ.յէ 3 իւնճիւ Մէճիտի նիշանը. Զիրաաթ պանգասը միւտիրի սանիսի Շէվքէթ պէյէ ալթուն, Զիրաաթ պանգասը մէճլիսի իտարէ ազասընտան՝ զիրաաթ հէյէթի ֆէննիէսի րէիսի Երամ էֆ.յէ կիւմիւշ Լիյագաթ մէտալեալարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն Աւստրիա, Իրան վէ Սըրպիա սէֆիրլէրիյլէ Գարատաղ մասլահաթկիւզարը՝ Սատրազամ վէ Խարիճիէ նազըրը հազրէթլէրի, Րումանիա սէֆիրի վէ Տիւնուսը ումումիէ մէճլիսի իտարէ վէքիւլէթինէ թայինի օլընան Մ. Պլօգ՝ Սատրազամ հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։ Գարատաղ մասլահաթկիւզարը տիւն Մալիէ նէզարէթինէ տախի կիտէրէք, նազըր բաշա հազրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Հիւքիւմէթի Սէնիէ Համընա Ալմանիատա սաթըն ալընան սէրի ալթէշլի թօփլարըն թէճրիւպէլէրինէ մէմուր Խուրշիտ բաշա մայէթիյլէ չէհրիմիզտէն տիւն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Օսմանլը պանգասը միւտիր մուավինի Բանճիրի պէյ՝ տիւն սապահ Եվրոբայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Տիւն Րում բաթրիկի էֆ.նին իսմի կիւնիւ օլտուղընտան, բաթրիգխանէտէ րէսմը գապուլ վուգու պուլմուշ տըր։

—Թիւրքճէ զաղէթալարտա օգունտուղըմա կէօրէ, Մանասթըր վիլայէթինին միւխթէլիֆ թարաֆլարընտա սաքիրի Շահանէ իլէ էշգըեա ֆըրգալարը պէյնինտէ միւսատէմէլէր վուգու պուլմագտա օլուպ, պու միւսատէմէլէրտէ էշգըեատան պազըլար մագթուլ վէ մէճրուհ օլմագտա, պազըլար ամանա կէլմէքտէ, վէ պու սուրէթլէ էշգըեա ֆըրգալարը թարումար իտիլմէքտէ տիր։

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Ինկիլթէրրա վէ Րումանիա սէֆիրլէրի՝ Խարիճիէ նազըրը հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Ալմանիա սէֆիրի՝ զէվճէսինի իսթիգպալ իթմէք իւզրէ, ճումա իրթէսի կիւնիւ Քէօսթէնճէյէ կիթմիշ տիր։

—Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն Գարատաղ Խարիճիէ նազըրը Մ. Վուգօվիչէ մուրասսա Իֆթիխար, վէ Մ. Մաթանօվիչէ Չնճի Մէճիտի նիշանլարը իհսան պույրուլմըշ տըր։

—Ճումա իրթէսի կիւնիւ Մ. Մաթանօվիչ, Գարատաղ սէֆարէթինին թէրճէմանըյլա մայէթի Հիւմայունա պիլ ազիմէ, պաշ քիաթիպ Թահսին բաշա հազրէթլէրինի զիեարէթ իթմիշ տիր։

—Եվրոբաեա ֆիրար իթմիշ օլան Գազէթ բօսթա վէ թէլէկրաֆ միւտիրի սապըգը Սիւլէյման Շիւքրիւյէ՝ Մահքէմէի ճինայէթտէն 10 կիւն մէօհլէթ վէրիլմիշ տիր։ Մահքէմէէ կէլմէտիկի հալտէ ղըեապէն մուհաքէմէ օլունարագ, հուգուգը մէտէնիէտէն իսգաթ իտիլէճէք, վէ էմվալի գայըթ օլունաճագ տըր։

—Մ. Վուգօվիչ վէ Մ. Մաթանօվիչ ճումա կիւնիւ Րում բաթրիկի էֆ.յի, վէ իրթէսի կիւն Խարիճիէ նազըրը հազրէթլէրինի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

—Միւշար վէ միւմաիլէյհիմա չըգան ճումա կիւնիւ հուզուրը Շահանէէ գապուլ պույրուլտուգլարընտա, իւչ չարեէք սաաթ նէզտի հազրէթի Բատիշահիտէ գալմըշլար տըր։

—Մ. Վուգօվիչ ճումա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Քօսօվա վալիսի Շաքիր բաշա՝ Միթրօվիցաեա կիթմիշ օլուպ, ժանտարմալարըն թէնսիգիյլէ իշթիղալ իթմէքտէ տիր։

—Միթրօվիցատա 300 եաթագլըգ պիր խասթախանէ ինշա օլունաճագ տըր։

—Րում բաթրիկի էֆ.՝ կէչէն կիւն Պէյօղլունտա Բէրա Բալլաս օթէլինէ կէլէրէք, Գարատաղ Խարիճիէ նազըրըյլա սէֆարէթ մասլահաթկիւզարընա իատէի զիեարէթ իթմիշ տիր։

—Էտիրնէ վիլաէթի Րում էհալիսի՝ սատագաթլարընը միւպէյյին պիր արիզէյի՝ խաքփայը Շահանէէ թագտիմ իթմէք իւզրէ Րում բաթրիգխանէսինէ կէօնտէրմիշլէր տիր։ Էհալի մէրգումէ, իչպու արիզէտէ, Ջաթը հազրէթի Բատիշահինին վէ տէվլէթի Ալիէլէրինին ուղրունա ճանլարընը տէօքմէյէ հազըր օլտուգլարընը պէեան էյլէմիշլէր տիր։

—Տէրսաատէթ Իրան թէպաասը պէյնինտէ, Րումէլիտէքի սաքիրի Շահանէ իչին գըշլըգ լէվազըմաթ թէտարիքի զըմնընտա Իրան սէֆիրինին թահթը րիեասէթինտէ, Իրան միւթէպէրանընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տըր։

—Շէհիր էմանէթինտէ միւթէշէքքիլ իսկան գօմիսիօնընա վէ Իզմիր իսկան գօմիսիօնընա՝ սաքիրի Շահանէնին գըշլըգ իհթիեաճաթը իչին պիր խայլի զէվաթ իսկանէլէր կէօնտէրմիշլէր տիր։

—Շէհիր էմանէթի էհալինին կէօնտէրտիկի գըշլըգ էլպիսէլէրտէն չիմտիյէ գատար ասքէրի տէպպօյա 415 տէնկ թէսլիմ իթմիշ, վէ բաղալի էրթէսի կիճէսի էչեայը մէզքիւրէ Սէլանիք վէ Էտիրնէէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Վասիլիգօս, Ինէ-ատա վէ Ալթէբօլը էհալիսինին իհթիեաճաթընը խաֆիֆլէթմէք իւզրէ, թէքրար էրզագ վէ ագչէ թէվզի իտիլմիշ, վէ էհալինին ահվալը սըհհիէսինէ նէզարէթ իթմէք իչին, հէր տիւրլիւ իլաճլար իլէ պիր թապիպ կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ճէնօվատա Անսալտօ ֆապրիգասընա՝ Հէյպէթնիւմա գրուազէօրիւնտէն տահա պիւյիւք վէ տահա չապուգ հարէքէթ իտէր պիր գրուազէօրին ինշասը սիփարիշ իտիլմէսինէ Մէճլիսի վիւքէլաճա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնսթան վէ միսաֆիրի պուլունան Ֆրանսա Մէճլիսի մէպուսանը րէիսի մուավինի Մ. Լօգրուա՝ պու կիւն Պրուսայա կիտէճէքլէր տիր։

—Պապաի-աթիգ իլէ Գըրգ-քիլիսէ, վէ Օխրի իլէ Տէրճէ արասընտա թէլէկրաֆ թէլլէրի թէէսսիս օլունաճագ տըր։

—Գաչագճըլըղըն մէնի իչին Շէվքէթնիւմա վէ Սահիր համ թօփ չէքէր սէֆինէլէրի՝ Շգօտրա վէ Բրէվէզա սէվահիլինէ կէօնտէրիլէճէքլէր տիր։

—Տիւնուսը ումումիէ մէճլիսի իտարէ րէիսի սապըգը Սըր Պապինկթըն Սմիթ ճումա իրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզտէն հա-

)(68)(

ՓԻՔԷՍ ԳԱՏԸՆ

Տինա, թաամլարը վէ իչկիլէրի կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա,

— Պու ագշամ, միւսիւլէր, ճանըմ էյլէնմէք արզու իտիեօր։ Եէրլիլէրին գահվէխանէլէրինի կէզէճէյիզ, անլէրին բագսլարընը սէյր իտէճէյիզ։ Իմտի պիր ազ գաֆալարըմըզըն թութմասը լազըմ տըր. եաշասըն էյլէնճէ, զէֆք, ճիւնպիւշ, եաշասըն՝ չամբանիա, տէտի։

Պէօյլէճէ պունլարըն թաամը, կէնճ տիւչէսին նէչէսի վէ չարապ իլէ չամբանիանըն թէէսիրի սաեէսինտէ, զայէթ քէյֆլի օլտու։

Րաուլ, զէվճէսի վէ Ժագ Կօվէն թէրաստա գահվէ վէ չուրուպ իչտիքտէն սօնրա, օթէլտէն մուֆարագաթ իտիպ, գլաղուզլարըյլա պիրլիքտէ եէրլիլէրին սէմթինէ տօղրու իլէրլէտիլէր։

Եօլտա էօթէտէ պէրիտէ պազըլար հասըրլար իւզէրինտէ օթուրմուշ, նարկիլէ վէ եա գահվէ իչմէքտէ իտիլէր։ Արատա սըրատա տախի թարպուգա վէ տավուլ սէսիյլէ չարգը սէսլէրի իշիտիլմէքտէ իտի։

Շարգը սէսլէրինին կէլտիկի եէր՝ միւզիգալը պիր գահվէխանէ օլուպ, իւչ ճէնէպիլէր պուրատա կիրտիքլէրինտէ, հէր քէսին իւզէրինտէ պիր թէէսսիր հասըլ օլարագ, օրթալըգտա սիւքիւթ վագը օլտու։

Գահվէճի, իչպու եէնի միւշթէրիլէրինի գարշըլաեարագ, միւնասիպ պիր մահէլլէ օթուրթտու։

Խասաէթէն եարըմըշ օլան եիւքսէք պիր սէտտ իւզէրինտէ, պազը էրքէք վէ գատըն բագգասլար իլէ միւզիգաճըլար օթուրմուշ օլուպ, գահվէճինին իխթարը իւզէրինէ չարգըեա պաշլատը։

Տինա, սահնէնին թա էօնիւնտէ, Րաուլ իլէ Ժագ տախի արգաստա օթուրմուշ օլուպ, իչիւ տէ, քէնտիլէրինի ֆէվգէլատէ մէրագլէ թէճէսսիւս իթմէքտէ օլան եէրլի միւշթէրիլէրին օրթասընտա, ֆագաթ սայքի անլէրտէն այըը սուրէթտէ պուլունմագտա իտիլէր։

Միւզիգաճըլարըն րէիսի թարաֆընտան վէրիլէն իշարէթ իւզէրինէ, պիր գատըն սահնէ իւզէրինտէ իլէրլէեէրէք, իւչ ճէնէպիլէր իչին պիւսպիւթիւն եէնի օլան բագսա պաշլատը։

Կէնճ տիւչէս, քիմսէյի սայմաեարագ, եիւքսէք սէսլէ մուսիգէ իթմէքտէ, վէ էֆքեարընը սէրպէսթճէ պէեան իլէմէքտէ օլուպ, բագգաս գատըն օեունընը պիթիրտիկինտէ, տիւչէս չիտտէթլէ ալգըշլամագտա վէ գօրսաժընտաքի չիչէքլէրի սահնէէ աթմագտա։

Ժագ Կօվէն, եէրլիլէրին, տահա տէրիւն գարշը օլան պու կիպի հարէքէթլէրտէ տարըլաճագլարընը հիսս իթտիկինտէն, համթա գահվէխանէէ կիրտիկի զէմանտա ամբլարըն եիւզիւ պուրուշտուղընը կէօրմիւշ օլտուղընտան, Տինաեա, հիսսիաթ վէ էֆքեարընը սէրպէսթճէ իզհար էթմէսինի՝ գուլաղընա տօղրու էյլէրէք անլաթտը։

Րաուլ տախի, տօսթընըն միւթալէասընը հագգլը պուլարագ, զէվճէսինի օրատան կէօթիւրմէք իսթէտի իսէ տէ, մէզպուրէ, պու գօրգուլարը իչ եէրինէ գօյմատըղընտան, զայէթլէ խօշլանտըղը պու եէնի մէնզարէտէն չէքիլմէք իսթէմէտի։

Պիլաքիս օ զարիֆ մէնզարէ վէ միւզիգէ վէսվէսէ՝ գուվվէլի թէխայյիւլիւյէ ֆասըլանէսինի թահրիք իթմէքլէ, տահա զիեատէ խօշլանմագտա իտի։

Րագգալար վէ չարգըլար կիթտիքճէ խահիչ քեսպ իթտիկի կիպի, պիւսպիւթիւն տէրէճէյի աչաճալը տա զանն օլունմագտա իտի։

Ալըր գօգուլարա գարըշմըշ օլան նարկիլէլէր իլէ սիկարալարըն տիւմանը իսէ, գահվէխանէնին սալօնընտա տաեանըլմազ պիր սըճագլըգ րէյտա իթմիշ իտի։

Սէյիրճիլէր իւզէրինտէ պիր նէվ տիվանէլիք կէօրիւլմէքտէ օլուպ, պունլար, էլ վէ այագլարընը վուրարագ, էրքէք վէ գատըն օեունճըլարը թահրիք իթմէքտէ, վէ օեունճըլար իսէ, հարէքէթլէրտէն վէ չամաթալարտան աաէթա սէրխօշ օլարագ, օեունլարտաքի թավըրլարընը, պազըլարընը իֆրաթա չըգարմագտա, վէ թագթլարը գալմաեաճագ տէրէճէտէ տէօնմէքլէ, նիհաեէթ եէրէ տիւշմէքտէ իտիլէր։

Պու արալըգ չօգլարըն կէօզլէրի գարարըպ, Տինա իլէ րէֆիգլէրինէ խօշ պիր նազար իլէ պագըմամաեա պաշլատըգլարընտան, Ժագ Կօվէն՝ քէնտիլէրինին օրա-

ըէքէթ իթմիչ տիր։ Միւշարիլէյհէ 1ինճի րիւթպէտէն նիշանը Օսմանի իհսան պույուրուլմուշ տըր։

—Մամուրէթ իւլ Ազիզ վալիի ճէտիտի Հասան պէյ հազրէթլէրի՝ սապահ. Ղադէ մահէլլի մէմուրիյէթինէ վասըլ օլմուշ տըր։

—Մալիյէ նէզարէթի աչար միւտիրի Մազհար պէյ՝ 1,471,591 ադէտ թահվիլաթը ճէտուէլինի թապընա նէզարէթ իթմէք իւզրէ Պէրլինէ կիտէճէք տիր։ Իչպու թահվիլաթըն թապը խիտմաթ պուլունդուղու, պիր գըսմը Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլիպ, Տիւնունը ումումիյէ խարէճի B. C. վէ D. սէրիլէրիյլէ թէպտիլ իտէճէք տիր։ Մուամէլէի թէպտիլիյէ Իսթանպոլտա, Օսմանլը պանգասը մարիֆէթիյլէ վէ Եվրոբատա, Մուհարրէմ 28 թարիխլի Ֆէրմանը Հիւմայունըն զէյլինտէ զիքր օլընան մահէլլէրտէ իճրա օլընաճագ տըր։

—Բաքա հազրէթլէրինին Տէրսաատէթ վէքիլի օլուպ, չու էսնատէ Ռոմատա պուլունան Մօնս. Պօնէթթի ճէնապլէրի՝ կէչէնտէ Բաքա հազրէթլէրինին հուզուրընա գապուլ օլունարագ, մազհարը իլթիֆաթը մախսուսէ օլմուշ տըր։ Միւշարիլէյհ ատգընտա Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէճէք տիր։

—Ռում բաթրիգխանէսինտէ միւթէշէքքիլ միւհթաճիյն իանէ գօմիսիօնընա Օսմ. պանգասը 250, Գրէտի Լիօնէ 200 վէ Սէլանիք պանգասը 50 լիրա իհանէ վէրմիշլէր տիր։

—Մախսուսէնին Կիրիտ նամ վաբօրը Թէսլիհ խոլիէրէք, Իզմիր նամ գրուազէօր ճէյլինէ Ինէ-ատա սէվահիլինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

—Էհալինին սըրըֆլարընը թայինի իմմէք վէ կէչէնտէ նէչը օլունան վէրկիի չախսինին միգտարընը գարարլաշտըրմագ իւզրէ պէլէտիյէ տաիրէլէրինտէ գօմիսիօնլար թէշքիլի գարարկիր օլմուշ տըր։

—Շէհրիմիզտէ էթ ֆիյաթընըն թէնզիլինէ միւսաիտ օլմագ իւզրէ Պանտըրմատան կէթիրիլէն ադնամ վէ սաիրէտէն ալընմագտա օլան ֆազլա ռուսումըն ալընմամասը՝ մահէլլինէ սուրէթի գաթիէտէ էմր ու իշար գըլընմըշ տըր։

—Թիճարէթ իչին Թարա նէհրի քէօբրիւսիւնտէն կէչէն տէօնէն Գարատաղլըլարա գարշը միւչքիլաթ չըգարըլմամասը՝ պա իրատէի սէնիյէի մագամը Սէրասքէրիտէն մահէլլի մէմուրիյնի ասքէրիյէսինէ էմր օլունմըշ տըր։ Գարատաղտա հիւքիւմաթէն գըթլըգ սէպէպիյլէ Թիւրքիատան Գարատաղա կէօնտէրիլէն էրզագտան ռուսումաթէն բէտըլի կէօմրիւք ալընմամասը, վէ թէճմինի ինզիպաթ իչին, մէզքիւր քէօբրիւ եափըլընտա 20,000 ղչ. մասրաֆ իլէ պիր գարագօլխանէ ինչասը տախի ճիւմլէի մուգարրէրաթտան տըր։

—Տէրսաատէթ վէ ճիվարը իչին վէրկի թահսիլտարլարը թայինի գըլընմըշ տըր։

—Պիր ակկէրինին Թէզքիրէի Օսմանիէսի, վէ միրուր թէզքիրէսիյլէ խուճըլըգ իտէնլէր՝ 25 ղչ. ճէզայի նագտիէ մահքիւմ օլաճագլար տըր։

—Սապտ. աչամ. 14ադէն 20 էէ գատար չէհրիմիզտէ 180 քիչի վէֆաթ իթմիչ տիր։

—Բազար կիւնիւ Գըճալը ատասը էօնիւնտէ պիր գաչ գաչագճը, պէչ չիֆթէ գանըգ իլէ 250 օգգա թիւթիւն գաչըրմագտա իքէն, Րէժինին 5 չիֆթէ պիր գանըղընտագի գօլճուլար՝ պու գանըղը թագիպ իլէ պաչլամըշլար տըր։ Պու արասըտա պուլունան գաչագճըլարըն րէֆիգլէրի, գօլճուլարը՝ աթէշլէտիքլէրինտէն, 4 նէֆէր գօլճուլարտան պիրի պաչընտան, իքիսի էլլէրինտէն վէ պիրի կէօքսինտէն եարալանմըշլար, վէ գաչագճըլար իսէ ֆիրար իթմիչլէր տիր։ Ջավրթմանօ թանգըրգած իճրա օլունարագ, գաչագճըլարտան պիրի Թօբհանէտէ թութուլմըշ տըր։

—Տիւն Թօբհանէ աչըգլարընտա 22 եաչլարընտա պիր Խրիսթիանըն նաշը չըգարըլմըշ իսէ տէ, քիմ օլտուղը թանըլամամըշ տըր։

—Մալաթիատա Պէհէսնի գազասընտա Բամուգճըլար չարչըսընտան կէչէն սալը կիւնիւ հարիգ զուհուր իտէրէք 10 սաաթտա 400 տիւքքիան, 1 խան, 1 ճամի վէ 10 խանէ եանմըշ տըր։

—Մարսիլիատա անվալը սըհհիյէնին մէմնունիյէթպախչ սուրէթտէ պուլունտուղու՝ սօն խապէրլէրտէն անլաշըլմըշ տըր։

—Բազար իրթէսի ագշամընտան սապահա գատար, կեահ խաֆիֆ վէ կեահ չիտտէթլէ չէհրիմիզտէ եաղմուր եաղարագ, Էեուպ, Ագսէրայ, Գասըմ-բաշա, Տօլապտէրէսի վէ սաիր մահէլլէրտէ, էվլէրի, տիւքքիանլարը սու պասմըշ, սօգագլարտան կէչիլէմէզ օլմուշ, Պօղազ իչինին եօգարըքի ճիհէթլէրինտէ տաղլարտան աչաղը թաչլար, գումլար էնմիչ, պաղը եէրլէրտէ տիվար, չաթը վէ սաիրէ, էզճիւմլէ Գալաթատա պիր էվ եըգըլմըշ, Պիւյիւքտէրէտէ Ֆըսթըգ-սուեու ճիվարընտա պիր էվ եըգըլարագ տիւշմիւշ, ֆագատ նուֆուսճա զայիաթ օլմամըշ տըր։ Էեուպ տէրէսինին իքի պէյկիր պօղուլմըշ տըր։ Էվէլքի ագշամ Շիրքէթ վաբօրլարը կիտճէ իլէ լիմանա եանաշամըշլար տըր։ Գարա տէնիզտէն կէլէն սէֆինէլէր տէ րիւզկեարըն չիտտէթի սէպէպիյլէ Ռումէլի քէրէնէ իլթիճաեա մէճպուր օլմըշլար տըր։ Արնավուտ-քէօյիւնտէն կէօք-սուեու բանաքէրընա կիտէն պիր սանտալ ատէվրիլմիշ, վէ իչինտէքիլէր գուրթարըլմըշ տըր։

ՐԷՃԱ

Տէրսաատէթտէ վէ Թաշրալարտա գազէթէմիզը ապօնէ օլան զէվաթը միւհթէրէմէտէն ապօնըման վատէլէրի հուլուլ իթմիչ օլանլարըն, տէվամըն արզու իթտիքլէրի հալտէ, ապօնէլիք պէտէլլէրինի կէօնտէրմէլէրինի րիճա իտէրիզ։

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ
Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Ուսումնարանին Խնամակալութիւնը պատիւ ունի ծանուցանելու մեր յարգոյ Հասարակութեան թէ իւր 1903–4 ուսումնական տարին պիտի սկսի Երկուշաբթի, Սեպտեմբեր 1(14ին։

Այս առթիւ հարկ կը զգայ յայտարարելու թէ իւր ուսումնական ծրագիրը մասնաւոր խնամքով բարեփոխած է զայն աւելի օգտակար ընելու համար ընդհանրութեան և աւելի համաձայն մեր հասարակութեան պիտոյից։

Սոյն ծրագրին համեմատ Ուսումնարանին շրջանը վեցամեայ է, երեք երկամեայ ընթացքներէ բաղկացեալ, այսինքն Խոնարհագոյն, Միջին և Բարձրագոյն։ Իւրաքանչիւր ընթացքին աւարտելուն յատուկ վկայագիր մը պիտի տրուի աշակերտին, մասնաւոր քննութենէ մ'ետքը։

Ուսումնարանիս Բարձրագոյն Վկայագիրը ստացող աշակերտք կարող պիտի ըլլան թէ՛ մայրաքաղաքիս առեւտրական և սեղանաւորական հաստատութեանց մէջ մտնել, և թէ՛ Ֆրանսայի Վաճառականութեան, Արուեստից և Երկրագործական վարժարաններուն մէջ ընդունուիլ։ Այն աշակերտներուն համար որ սահմանեալ են Համալսարանական բարձրագոյն ուսմանց հետեւելու, ինչպէս են բժշկական, իրաւագիտական, գիտութեանց, դպրութեանց ևլն., Ուսումնարանս յաւելուածական ընթացք մըն ալ ունի, որուն մէջ կ'աւանդուին իւրաքանչիւր ճիւղին կարեւոր եղած ուսմունքն։

Ուսումնարանին խոնարհագոյն կարգին մէջ ընդունուելու անպատրաստ աշակերտաց համար, լաւ կազմակերպութեամբ Նախակրթական ընթացք մ'ալ հաստատուած է։

Խնամակալութիւնը փափաքելով ուսումնասէր ընտանեաց դիւրութիւն ընծայելու, աշակերտաց ընդունելութեան պայմանները աւելի դիւրամատոյց ըրած է, այս առաջիկայ դպրոցական տարիէն սկսեալ։

Մասնաւոր տնօրէնութեամբ մը Ուսումնարանը կ'ընդունի նաեւ այն արտաքին աշակերտները, որոնք իրենց ուսումնական ընթացքը աւարտել կը փափաքին, միայն Ուսումնարանին յաւելուածական ընթացքին դասերուն հետեւելով։

Ուշիմ՝ բայց աղքատիկ պայմանի Ուսումնարանիս օգուտներէն չզրկելու համար, Խնամակալութիւնը որոշած է ձրիաբար ընդունիլ, իրենց վարքին ու աշխատասիրութեամբը վկայեալ 10 աշակերտներ, որ առ հասարակ Ուսումնարանին Խոնարհագոյն դասընթացքին հետեւելու կարող են։ Այս նպատակաւ մրցանք մը հաստատուած է, որուն կրնան մասնակցիլ ամէն փափաքողները։

Ծնողք կրնան այժմէն իրենց որդիները արձանագրել տալու համար, դիմել Ուսումնարանիս Տնօրէնութեան, Բերա, Եէշիլ փողոց, Թիւ 1, ամէն Չորեքշաբթի և Հինգշաբթի առաւօտները մինչեւ կէսօր։

Բերա, 1(14 Օգոստոս 1903

Խնամակալութիւն
Ս. Գր. Լուսաւորիչ Ուսումնարանի

ԲԱՆԿԱԼԹԻՏԷ
ՎԻԷՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԷՔԹԷՊԻ
47 ՆՃԻ ՍԷՆԷ

Իչպու մէքթէպ՝ 1857 տէ Պէյքօզտա օլունմըշ տըր. մագսատը թալէպէյէ պիր թէրպիյէյի մէզհէպիյէ, ախլաքիյէ վէ Ֆէննիյէ իթասընտան իպարէթ տիր։ Մէքթէպին խարիճի Վիէննա Մխիթարեանլարը իտարէսինտէ պուլունուպ, հէյէթի մուալլիմիյն (corps enseignant) Միաբանլարտան վէ չահատէթնամէլի խարիճի մուալլիմլէրտէն իպարէթ օլուպ, պու սէնէ 24 քիշիտէն միւրէքքէպ օլաճագ տըր։ Տէրս բրօկրամը չիմտիքի Ֆրանսըզ սըրըֆ մէքթէպլէրէ (école secondaire moderne) մախսուս վէ Ալման րէալ մէքթէպի (Realschule) բրօկրամընա մութապըգ տըր. լաքին պու բրօկրամ միւմքին մէրթէպէ իհթիյաճաթը մահալլիյէյէ ույտուրուլմուշ տըր։ Իչպու մէքթէպին միւտտէթի թահսիլիյէսինի իքմալ իտէն չակիրտան՝ քէմալը սուհուլէթլէ վէ պիլա իմթիհան Եվրոբանըն հէր պիր իւլումը ալիյէ մէքթէպինէ կիրէրէք, թահսիլէ տէվամ իտէպիլիրլէր, (նասըլ քի Վիէննատա, Զուիցէրիատա վէ սաիր պազը չէհիրլէրտէ օ միսիլլու թալէպէմիզ վար տըր), վէ խալիսա թիճարէթ թէշէպպիւսա իտէպիլիրլէր։ Թէտրիս օլընան լիսանլար՝ Էրմէնիճէ, Թիւրքճէ, Ֆրանսըզճա, Ալմանճա, վէ (սօն սէնէտէ) Ինկլիզճէ տիր։ Ֆրանսըզճայը բրաքիկ իլէ էօյրէնմէք իչին չակիրտան տախմա մէզքիւր լիսանը թէքէլլիւմ իթմէկէ մէճպուր տըրլար։ Շակիրտան իկզէրինտէ Ֆրանսըզ Մարիսթլէր բարաք նէզարէթ իտէճէքլէր տիր. պունլարը Իտալիա՝ խասսաթէն Ռապպասթէ ճալպ էյլէմիշ տիր։ Պու սէնէ պունլարըն միգտարը 5 է պալիղ օլաճագ տըր։ Հէր այ էպէվէյնէ մուգայէսէլի պիր ճէտվէլ (Համեմատական ամսացուցակ) կէօնտէրիլիպ, պունտա չակիրտին ախլաքը վէ տէրսէ տէվամը վէ պէհէր տէրստէ ալտըղը նօթլար թէֆէրրուաթլա գայտ ու իշարէթ օլունուր։ Պու մէքթէպ՝ վասի վէ բէք չօգ աղաճը պուլունան պիր պաղչէ տէրունինտէ օլուպ, քէնարինէ մախսուս հէքիմ վէ էճզախանէսի տախի վար տըր։ 1903—1904 սէնէի թահսիլիյէ Սեպտ. 1)14նճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ պաշլայաճագ տըր։ Մէքթէպէ գապուլ իմթիհանլարը Օգոստ. 29 վէ 30տա իճրա օլունաճագ վէ Սեպտ. 2տէն իթիպարէն տէրսլէրէ մունթազամէն պաշլանաճագ տըր։ Մէքթէպին պէշինճի բաքօրթօսու նէշր իտիլմիշ տիր։ Մէքթէպ հագգընտա մալումաթը մուֆասսալէ ալմագ իսթէյէն՝ մէքթէպ Իտարէսինէ՝ Բազար իրթէսի, Ճումա վէ Ճումա իրթէսի կիւնլէրի միւրաճաաթ իտէպիլիր։

Սէնէլիք պէտէլի, հէր մէսարիֆ տախիլ օլարագ. կիւճէլիլէր իչին 30 լիրաի օսմանի, Կիւնտիւզլիւլէր իչին 20 լիրաի օսմանի վէ Խարիճիլէր իչին 10 լիրաի օսմանի տիր։

ՄԻՒՏԻՐ
Հ. ԳԱԲՐԻԷԼ Վ. ՄԷՆԷՎԻՇԵԱՆ
Տէրսաատէթ, Բանկալթի

P. GABRIEL Dr MÉNÉVICHIAN
Constantinople, Pancaldi

ՂԱԼԱԹԱ ԲՈՐՍԱՍԸ

Լոնտրա ուզունու	Ղչ.	33 28
Ռումէլի չըմէնտիւֆէրի	Ֆր.	119 75

տա գալմալարը պիր ֆէնալըղա սէպէպ օլաճաղընը անլաեարագ,

— Գուճատան զիեատէ պուրատա գալմագ՝ քեարը աքըլ տէյիլ տիր, արթըգ չըգալըմ, տէտի։

— Բօլ. — (քէնտի քէնտիյէ.) Կէլմիշ օլտուղըմըզա բիւշման օլմազ իսէք, օ տա էյի։

Տիւչէս, էլան պունլարըն գօրգուլարընա էհէմմիյէթ վէրմէտիկինտէն, իքի տօսթլարըն իսթարլարընա հէվալէի սէմմ ու իթիպար իթմէկսիզտը. հալպուքի տօգթօր, պու տէֆա տահա թէէսսիրլի սուրէթտէ,

— Մատամ, սիզի թէէմմին իտէրիմ քի, արթըգ պուրատա տուրամայըզ, վէ նէ գատար չապուգ չըգար իսէք, օ գատար խայըրլը օլուր, տէտի։

Իմտի, իւչիւ տէ անտղա գալգըլար։

Գահվէճի, տիւքքիանընտա գարար վէրէճէք պիր գավկանըն զուհուրինտէն գօրգմաեա պաշլատըղը ճիհէթլէ, հէման էօնէ տիւշտիւ։

Գարուեա տօղրու իլէրլէտիքլէրի սըրատա, պազըլար՝ պունլարա ֆէնա պիր պաքըշլա պագմագտա օլուպ, գարուընըն էօնիւնտէ իսէ, հիտտէթամիզ պիր նազարը հայիզ օլան պիր քիմսէ տուրմուշ իտի։

Գահվէճի, եօլ աչմագ իսթէտիկինտէ, քիմսէ եէրինտէն գըմըլտանմամաղ։

Բօլ, էօնտէն եիւրիւմէքտէ օլտուղը ճիհէթլէ, խալգըն արասընտան եօլ աչմաեա չալըշմագտա իտի։

Տիւչէս, պու հալի կէօրմէքլէ մըրըլտանմագտա օլուպ, Ժագ Կօվէն տէ, եօլ վէրմէնիզլէրէ, միւլայիմ լիսան իլէ,

— Կէօրիւեօրսունուզ քի, տիւչարը չըգըյօրուզ. պըրագընըզ քի կէչէլիմ, տէտի։

Լաքին էլան քեաֆֆէսի տէ թէհտիտլէր պիր թավր իլէ, գըմըլտամաղսըզըն տուրմագտա օլտուղլարընտան, վէ կէնճ տիւգ, Տինանըն գօրգմաեա պաշլատըղընը կէօրտիւկինտէն, իղհարը հիտտէթ իթմէքտէն քէնտինի թութամաեարագ, չիտտէթ կէօսթէրմէնէ մէճպուր օլտու, վէ պու սուրէթլէ եօլ աչըպ, գարուեա վասըլ օլարագ, տիւչէս իլէ Ժագըն տիւչարը չըգմալարընա գատար գարուեա աչըգ թութտու։

Իշթէ պու սըրատա պիր աթթիւմթիւք վագը օլտու վէ քիւֆիր ու հագարէթլէր իշիտիլտի։

Տինա վէ տօգթօր՝ սօգագա չըգմըշ օլուպ, գլազուզլարընը պուլտուգլարընտա, Բօլըն քէնտիլէրիյլէ օլմատըղընը կէօրտիւլէր։

Ժագ, տօսթլարընըն նէ օլտուղընը անլամագ իւզրէ գարուեա տօղրու գօշմագտա, մէրգումըն, եիւզիւ գանլարա պիւլէնմիշ օլտուղը հալտէ, սալլանարագ տիշարը չըգտըղընը կէօրտիւ։

Տօգթօր իլէ Տինա, — Նէ՞ վագը օլտու, նէ՞ օլտունուզ, տէյի սօրտուլար։

Բօլ. — (տիվարա տաեանարագ.) Պէնի սայքի էօլտիւրտիւլէր։

Ժագ, տախմա իւզէրինտէ թաշըտըղը րէվօլվէրի էլինէ ալարագ, տիւչէսէ իթամէն,

— Գա՞չընըզ, իւք տիշարը չըգաճագ հայտուտը վուրաճաղըմ, տէտի։

Տինա տախի, Բօլըն ճէպինտէքի րէվօլվէրի ալարագ,

— Պէն տէ իքինճիսինի վուրաճաղըմ, տէյի պաղըրտը։

Հալպու քի Բօլըն վուրանլար՝ էօճլէրինի ալմըշ օլուպ, ճինայէթլէրինի պուտուտան զիեատէ իլէրի կէօթիւրմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, գահվէխանէնին գարուսը պիր տահա աչըլմատը։

Ժագ. — (Բօլա եագլաշարագ.) Տօսթում, եիւրիւյէպիլիրմիսինիզ։

— Էվէթ, տիյէ ճէվապ վէրտի, գանը իտէրիմ քի եիւրիւեէպիլիրիմ։ Ահ, պէք ֆէնա ազըր ակըրըեօրում։

Պու սուրէթլէ օթէլէ տօղրու եօլա չըգտըլար։

Գըլազուզ՝ եօլուն իւզէրինտէ պուլունան պիր բօլիս մէրքէզինէ կիտէրէք, քէյֆիյէթի խապէր վէրտի։

Օթէլէ մուվասալէթլէրինտէ իսէ, օթէլ խալգը՝ կէնճ տիւգիւ գանլար իչինտէ կէօրմէքլէ, հէման խարիքուլատէ չիթմապ իթտիլէր։

Ժագ Կօվէն նարաեը տիգգաթլէ թէմիզ իտէրէք, անընտան՝ պաշընըն թէպէսինէ գատար, պէլքի պիր սօպա իլէ վուրուլմուշ օլտուղընը անլատը. համտ օլսուն քի պու եարա բէք տէրին տէյիլ իտի։

Տինա, հէքիմին վէրէճէքի հիւքմէ էնտիշէ իլէ պէքլէմէքտէ օլտուղու, տօգթօր մէզպուրէյէ խիթապլէն,

— Շարգա սարայէնին չիտտէթինի քէսմիշ, եօգսա զէվալլըեըն հէր հալտէ պատարայէտէն էօլմիւշ օլաճագ իտի, տէտի։

(Տէվամը)